

> Retouradres Postbus 320, 1110 AHDiemen

Minister voor Volksgezondheid,
Welzijn en Sport
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Zorginstituut Nederland
Zorg
Projectmanagement

Willem Dudokhof 1
1112 ZA Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55

Contactpersoon

Dhr. M. Ferrier
T +31 (0)6 41 02 43 20

2021032529

Datum 7 december 2021
Betreft Aanbieding Zinnige Zorg Verbetersignalen -
'Middenoorontsteking', 'Onderste luchtweginfecties' en
'Urinerweginfecties'

Onze referentie
2021042850

Geachte heer De Jonge,

Hierbij ontvangt u de *Verbetersignalen - 'Middenoorontsteking', 'Onderste luchtweginfecties' en 'Urinerweginfecties'*. In deze verbetersignalen beschrijven we mogelijke verbeteringen van de zorg voor kinderen met middenoorontsteking en volwassenen met onderste luchtweginfecties of urinerweginfecties. We bieden deze signalen op het gebied van infectieziekten gezamenlijk aan omdat deze inhoudelijk belangrijke raakvlakken kennen. Ook is er overlap in de partijen die bij de verbetersignalen betrokken zijn.

De verbetersignalen zijn opgesteld in het kader van het programma Zinnige Zorg waarmee het Zorginstituut systematisch onderzoek doet naar de samenstelling en toepassing van zorg in het verzekerde pakket. We hebben onder andere onderzocht:

- wat als goede zorg staat beschreven in de professionele richtlijnen;
- of de zorg in de praktijk volgens de professionele richtlijnen wordt geleverd;
- of de zorg volgens de laatste wetenschappelijke inzichten wordt geleverd;
- hoe de zorg door de patiënt wordt ervaren.

De verbetersignalen beschrijven de concrete verbetermogelijkheden die voortvloeien uit de resultaten van verschillende interne en externe onderzoeken. Deze verbetermogelijkheden en de mogelijke verbeteracties zijn samen met de partijen vastgesteld. Er zijn drie gemeenschappelijke thema's waar verbeteringen nodig zijn: gepaste inzet van antibiotica, Samen beslissen en patiënteninformatie en gepaste diagnostiek en behandeling (met uitzondering van antibiotische behandeling). Hieronder lichten we dit kort toe. In de bijlage bij deze brief staat een overzichtstabel met verbetermogelijkheden.

Thema 1: Gepaste inzet van antibiotica

Gepaste inzet van antibiotica staat hoog op de agenda in de Nederlandse gezondheidszorg, waarbij partijen samenwerken met nauwe betrokkenheid van het Ministerie van VWS en het RIVM. Hoewel Nederland internationaal goed scoort met een terughoudend gebruik van antibiotica, kan het gepaste gebruik van antibiotica op enkele onderdelen van de door ons onderzochte zorgtrajecten nog beter.

Thema 2: Samen Beslissen en patiënteninformatie

De zorg voor mensen met infectieziekten kan verbeteren door patiënten en

behandelaren vaker samen te laten beslissen over behandelingen. 'Samen beslissen' zien we als een belangrijke randvoorwaarde voor passende zorg en krijgt steeds meer aandacht in de richtlijnen. Ook de informatie kan beter door patiënten preciezer en vollediger te informeren over het (natuurlijke) beloop van de infectie, de verschillende behandelopties en wanneer die overwogen kunnen worden. Ondersteuning door bijvoorbeeld keuzehulpmiddelen of patiëntenwebsites is hierbij wenselijk.

Zorginstituut Nederland
Zorg
Projectmanagement

Datum
7 december 2021

Onze referentie
2021042850

Thema 3: Diagnostiek en behandeling (met uitzondering van antibiotische behandeling, zie thema 1)

Verder zijn er voor de verschillende zorgtrajecten verbetermogelijkheden geformuleerd die inzetten op passende diagnostiek en behandeling in zowel de eerste als tweede lijn. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om een zorgvuldige afweging van de inzet van trommelvliesbuisjes bij middenoorontsteking, de inzet van longechografie bij longontsteking en de inzet van urinekweken bij risicogroepen met een urineweginfectie.

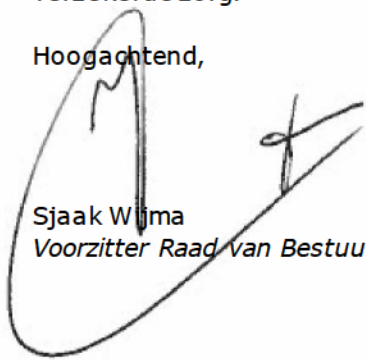
Onderstaand schetsen wij de vervolgstappen:

- Het realiseren van de verbetermogelijkheden uit de verbetersignalen is aan de partijen in de zorg. Dit is in lijn met de verdeling van de verantwoordelijkheden binnen het zorgstelsel. Betrokken partijen hebben in hun reactie aangegeven de verbetermogelijkheden te onderschrijven en daaraan, in lijn met bestaande initiatieven, hun bijdrage te leveren;
- Het Zorginstituut heeft een monitorende rol en volgt het proces en de realisatie van de verbeteringen en koppelt dat terug aan de partijen. Over deze voortgang rapporteert het Zorginstituut jaarlijks aan de minister voor Medische Zorg. Na vier jaar wordt dit traject afgesloten met een evaluatie;
- Het Zorginstituut heeft een faciliterende rol. We organiseren waar nodig bijeenkomsten om ervaringen en good practices te delen, bevorderende en belemmerende factoren voor implementatie te bespreken en relevante partijen te betrekken.

Met deze verbetersignalen en de beschreven vervolgstappen dragen betrokken partijen bij aan passende zorg aan patiënten met genoemde infectieziekten.

In de implementatiefase van dit project worden de drie projecten - 'Middenoorontsteking', 'Onderste luchtweginfecties' en 'Urineweginfecties' gebundeld tot één project, onder de noemer Zinnige Zorg Infectieziekten. In de implementatiefase volgt het Zorginstituut de ontwikkelingen in de zorg voor deze patiënten vanuit het perspectief van samensteller van het pakket van goede verzekerde zorg.

Hoogachtend,

Sjaak Wilma
Voorzitter Raad van Bestuur

Bijlage

Tabel Verbetermogelijkheden per thema

Zorginstituut Nederland
Zorg
Projectmanagement

Datum
7 december 2021

Onze referentie
2021042850

<i>Gepast gebruik van antibiotica</i>	<i>Verantwoordelijken *</i>
<u>Onderste luchtweginfecties</u> : Verminder het onnodig voorschrijven van antibiotica bij onderste luchtweginfecties in de eerste lijn	Beroepsgroepen
<u>Onderste luchtweginfecties</u> : Bevorder de gepaste inzet van antibiotica bij longontsteking in de tweede lijn; Behandel een longontsteking vaker met een smalspectrum antibioticum, niet langer dan beschreven in de richtlijn en switch vaker van intraveneuze naar orale therapie	Beroepsgroepen
<u>Middenoorontsteking, Onderste luchtweginfecties en Urineweginfecties</u> : Bevorder landelijke structurele inbedding van farmacotherapeutische overleggen over antibiotica gekoppeld aan indicatie in de eerste lijn	Beroepsgroepen
<u>Middenoorontsteking</u> : Bevorder gepaste behandeling bij acute middenoorontsteking: Voorkom onnodige inzet van antibiotica, geef voorlichting over pijnstilling een prominentere plek in de richtlijnen en stimuleer kennisontwikkeling	Beroepsgroepen
<u>Urineweginfecties</u> : Zorg dat minder mensen met terugkerende urineweginfecties langer dan 12 maanden antibiotica gebruiken	Beroepsgroepen
<i>Samen beslissen en patiënteninformatie</i>	<i>Verantwoordelijken *</i>
<u>Onderste luchtweginfecties</u> : Verbeter de voorlichting aan de patiënt over het beloop van een longontsteking	Patiëntenorganisaties, beroepsgroepen
<u>Middenoorontsteking en Urineweginfecties</u> : Pas vaker Samen beslissen toe binnen de zorgtrajecten voor kinderen met middenoorontsteking en bij gezonde, niet zwangere vrouwen met een blaasontsteking en verbeter de patiëntinformatie	Patiëntenorganisaties, beroepsgroepen en zorgverzekeraars
<i>Diagnostiek en behandeling (met uitzondering van antibiotische behandeling)</i>	<i>Verantwoordelijken *</i>
<u>Onderste luchtweginfecties</u> : Geef een praktische aanbeveling in de richtlijn over de plaats van longechografie bij patiënten met verdenking longontsteking	Beroepsgroepen
<u>Onderste luchtweginfecties</u> : Controleer of de aanbeveling over bloedkweken voldoet aan de huidige stand van wetenschap en praktijk	Beroepsgroepen
<u>Onderste luchtweginfecties</u> : Gebruik binnen één ziekenhuis één risicoscore-systeem (PSI of CURB-65) om de ernst van de longontsteking in te schatten en schaf de pragmatische classificatie af	Beroepsgroepen
<u>Onderste luchtweginfecties</u> : Geef een aanbeveling over welke patiënten een controle polikliniekbezoek en/of controle longfoto moeten krijgen na een opname voor longontsteking	Beroepsgroepen
<u>Middenoorontsteking</u> : Heroverweeg een instrument om middenoorontsteking zo betrouwbaar mogelijk vast te stellen en pas deze herziene aanbevelingen in de huisartsenpraktijk toe	Beroepsgroepen

<u>Middenoorontsteking</u> : Bevorder gepaste inzet van behandeling (trommelvliesbuisjes, auto-inflatie) bij kinderen met middenoorontsteking door heroverwegen van aanbevelingen in de richtlijnen en kennisontwikkeling	Beroepsgroepen
<u>Urineweginfecties</u> : Zet vaker een urinekweek in bij mensen met een urineweginfectie en een verhoogd risico op een gecompliceerd beloop en/of tekenen van weefselinvasie	Beroepsgroepen, patiëntenorganisaties
<u>Urineweginfecties</u> : Kies minder vaak voor een kijkonderzoek van de blaas bij vrouwen van 50 jaar en jonger met een (terugkerende) urineweginfectie en voor een echografie urinewegen bij mensen met een (terugkerende) blaasontsteking	Beroepsgroepen

Zorginstituut Nederland
Zorg
Projectmanagement

Datum
7 december 2021

Onze referentie
2021042850

* zie voor specificatie van verantwoordelijken het laatste hoofdstuk van betreffend verbeter signalement